

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ЗВІЛЬНЕНИХ ВІД ОКУПАЦІЇ ТЕРИТОРІЯХ АЗЕРБАЙДЖАНУ

*Рахимов Мехди Низамі оглу, к.ф.н., доцент,
Мінгячевірський державний університет*

Завдяки зміцненню конкурентоспроможності та потужності економіки країни, розвитку військово-оборонної промисловості, Азербайджанська армія на чолі з Головнокомандувачем країни, починаючи з 27 вересня 2020 року протягом 44 днів, звільнили землі від вірменської окупації і, тим самим, створили сприятливі умови для відновлення та відродження звільнених земель.

Питання розвитку підприємництва на звільнених землях, здебільшого, мають на увазі розвиток великої мережі виноградарства, бавовни, птахівництва, великої та дрібної рогатої худоби, бджільництва, зерноводства.

Наявність у Карабаху численних родовищ корисних копалин може дозволити створити в Кельбаджарському та Зангіланському районах підприємства з видобутку корисних копалин та кольорових металів, а також з виробництва вапна та гіпсу.

Створення сучасного технопарку за участю наукових та освітніх установ промислових підприємств, створених шляхом створення регіонального наукового центру НАНА у місті Ханкенді, дозволить ефективно використати економічний потенціал міста.

Створення філій ВАТ "Азерхалча" в Агдамському, Джебраїльському та Губадлінському районах, розвиток коконівництва в цих та інших районах із сприятливими умовами може сприяти динамічному розвитку мікро- та малого підприємництва.

Враховуючи великий обсяг запасів мінеральної води в Кяльбаджарі, Лачині та Шуші, створення відповідного суб'єкта підприємництва щодо упаковки та споживання широкого спектру вод також може дати високий економічний ефект.

Створення прикордонних зон вільної торгівлі на території Фізулінського та Джебраїльського районів розширить експортні можливості регіону.

Наявність історичних пам'яток у Шушинському, Фізулінському, Джебраїльському, Губадлінському, Зангіланському районах забезпечить там розвиток туризму. У Кяльбаджарському та Лачинському районі є десятки лікувальних джерел та мінеральних вод, прекрасний ландшафт, гірські хребти та практично всі елементи для розвитку туристичного кластеру, туристичних комплексів, гірського туризму та навіть ущелини тощо. для екстремального туризму. Всі ці можливості дозволять створити сприятливе середовище для суб'єктів підприємництва у сфері туризму. [1]

Найближчим часом розглядається збільшення поголів'я всесвітньо відомих карабахських скакунів індивідуальними, мікро- та дрібними підприємцями.

Виготовлення зі шкур великих та дрібнорігих тварин предметів одягу та інших товарів народного споживання може покращити матеріальний добробут місцевого населення.

Надається пріоритет використання альтернативних та відновлюваних джерел енергії у гірських селах та селищах районів, на об'єктах індивідуальної, мікро- та малої підприємницької діяльності, а також в індивідуальних житлових будинках, використовуючи існуючий та успішний досвід роботи братньої Туреччини.

Зараз у регіоні розвивається сучасна транспортна інфраструктура, яка дозволить розвинути підприємництво та залучити потенційних інвесторів у бізнес-суб'єкти регіону та ін. та залучення іноземних інвестицій у регіон, а також позитивно впливатиме на розвиток Східно-Зангезурського економічного району [2] Аналогічні міжнародні аеропорти будуються і в містах Зангелан і Лачин. Ці сучасні та високотехнологічні аеропорти сприяють прискореному розвитку регіону та забезпечать приїзд як туристів, а й бізнесменів, сприяючи, цим, розвитку підприємницької мережі [3;4].

Як забезпечення підприємницької діяльності на звільнених від окупації територіях можуть виступати кошти, що виділяються безпосередньо з державного бюджету та Державного нафтового фонду, іноземні інвестиції, одноразові безоплатні пожертвування міжнародних організацій, банківські кредити під низькі відсотки, кошти страхових організацій, власні кошти населення та інші джерела, які не заборонені законодавством.

Література:

1. Əliyev T. (2021). Azərbaycanın işğaldan azad edilən ərazilərində sahibkarlığın mütərəqqi menecment formaları əsasında inkişaf istiqamətləri. İqtisadi Artım və İctimai Rifah, № 1, səh. 10-19.

2. Алиев, Ш.Т., Меликова, Л.А. Актуальные проблемы и объективные реалии мирового опыта в восстановлении освобожденных от оккупации территорий/ IX Международная Научно-Практическая Конференция «Развитие науки и практики в глобально меняющемся мире в условиях рисков»./ Россия, Москва, 28 марта 2022 года- с. 277-286.

3. Разрабатываются механизмы финансирования предпринимательства в Карабахе. 28 Января 2022. URL: <https://caliber.az/ru/post/54854/>.

4. Как будут поддерживать предпринимательство в Карабахе. 31.01.2022. URL: <https://az.sputniknews.ru/20220131/kak-budut-podderzhivat-predprinimatelstvo-v-karabakhe-438604392.html>.